

ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΑ

Μπίσμπος Θανάσης
Πανταζής Νίκος
Σαλονικίδης Αντώνης
Φασφαλής Νικηφόρος

Μαθητική εργασία με την καθοδήγηση της καθηγήτριας Ξ. Αλμπανάκη

Γενικά Χαρακτηριστικά

- ✧ Συνίσταται κυρίως στη λατρεία των πνευμάτων, τα οποία είναι προσωποποιημένα, καλά ή κακά, και κατοικούν σε φυσικά όντα, αντικείμενα και φυσικά φαινόμενα.
- ✧ Πνεύματα είναι και οι ψυχές των νεκρών.
- ✧ Προστατεύουν την οικογένεια και εξασφαλίζουν: γονιμότητα, υγεία και ευημερία
- ✧ Η πίστη στα πνεύματα εξηγεί τα συμβαίνοντα στον κόσμο και δημιουργεί ένα γενικό πλαίσιο που δίνει νόημα στη ζωή και μάλιστα στις διάφορες δοκιμασίες.

Πίστη στο δημιουργό Θεο

- ✧ Σε πολλά αφρικανικά θρησκευματα εμφανίζεται ένας υπέρτατος θεός.
- ✧ Ο Θεός δεν λατρεύεται διότι θεώρεται ότι βρίσκεται πολύ μακριά για να φροντίσει τις ανθρώπινες ανάγκες.
- ✧ Τον επικαλούνται σπάνια.
- ✧ Έτσι, συνδυάζεται ο μόνοθεϊσμός με τον πολυθεϊσμο.

Οι ιεροδιάμεσοι και ο ρόλος τους

Τι είναι οι ιεροδιάμεσοι;

✠ Αρχικά, ιεροδιάμεσοι ονομάζονται οι άνθρωποι οι οποίοι χρησιμοποιούνται από τα πνεύματα προκειμένου να υπάρξει επαφή τους με τον κόσμο των ζωντανών. Ουσιαστικά, όταν καλείται ένα πνεύμα στον κόσμο που ζούμε και αντιλαμβανόμαστε, εισέρχεται στο σώμα του ιεροδιάμεσου και έτσι μπορεί να χρησιμοποιεί τη μορφή του, τη φωνή του και γενικότερα κάθε ιδιότητα και ικανότητα του σώματος αυτού.

Ο ρόλος των ανθρώπων αυτών είναι πολύ σημαντικός. Αυτός ο τρόπος επικοινωνίας με τον κόσμο των πνευμάτων χρησιμοποιείται στη λήψη σημαντικών αποφάσεων για το χωριό ή τη φυλή.

ΣΑΜΑΝΙΣΜΟΣ

Ως «σαμανισμός» ορίζεται ένα πολύπλοκο μαγικο-θρησκευτικό λατρευτικό κίνημα που βασίζεται στην τεχνική της έκστασης. Η σαμανική έκσταση επιτυγχάνεται από δύο κύριους δρόμους:

➤ Ιδεοληψία: ο σαμάνος κυριαρχείται από ένα πνεύμα ή ένα ζώο.

➤ Πέταγμα της ψυχής: ο σαμάνος «αφήνει» το σώμα του και περιφέρεται στον κόσμο των πνευμάτων.

Τι είναι η έκσταση;

- ✧ Με τον όρο **έκσταση** εννοείται στην θρησκειολογία η αίσθηση της απόσπασης από την καθημερινή συνείδηση (στο Σαμανισμό μια αίσθηση αγαλλίασης). Εισερχόμενο σε αυτήν την κατάσταση, το άτομο πιθανώς ακούει φωνές και έχει άλλες παραισθήσεις ως αποτέλεσμα είτε χρήσης ψυχότροπων ουσιών, είτε νηστείας ή εντατικού ρυθμικού χορού.
- ✧ Στη σύγχρονη ψυχολογία η έκσταση θεωρείται μια ψυχική κατάσταση με συμπτώματα κατά την οποία παρατηρείται άμβλυνση της ευτυχίας και της συνείδησης, απόσπαση από την πραγματικότητα. Σε ακραίες περιπτώσεις η έκταση προκαλεί ψυχοπαθολογικές καταστάσεις όπως είναι η σχιζοφρένεια και η επιληψία.

Σαμανική έκσταση

Η σαμανική έκσταση χωρίζεται σε δύο φάσεις-στάδια:

- i. Το πρώτο στάδιο είναι η έξοδος της ψυχής του σαμάνου από το σώμα με κατεύθυνση τον ουρανό ή τον κάτω κόσμο. (διαδικασία μύησης).
- ii. Έπειτα, ο σαμάνος είναι ικανός να επικοινωνήσει με τα πνεύματα και τις ψυχές των νεκρών και να εκπληρώσει έργα θεραπείας. Επίσης αποκτά και υπερφυσικές γνώσεις.

Βουντού

Βουντού ονομάζεται η θρησκεία που αναπτύχθηκε στην Αϊτή και ασκείται κυρίως στην Καραϊβική. Διαμορφώθηκε απο την ανάμειξη των Δυτικών Αφρικανικών παραδόσεων με τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.

Η λατρεία Βουντού δημιουργήθηκε απο τους Αφρικανούς σκλάβους που μεταφέρθηκαν στις Δυτικές Ινδίες, όταν υποχρεώθηκαν να ασπαστούν τη θρησκεία των δουλεμπόρων τους και να απορρίψουν τα Αφρικανικά δόγματα.

Οι ακόλουθοι της λατρείας Βουντού πιστεύουν σε ένα πλήθος θεοτήτων τα οποία αποκαλούνται «Λόα». Οι θεότητες αυτές είναι κατώτερες από τον Μοναδικό Θεό, πράγμα το οποίο εξηγεί γιατί καλούνται αυτά στις τελετές και όχι ο ίδιος ο Μοναδικός Θεός (ο οποίος δεν παρεμβαίνει στο ανθρώπινο περιβάλλον). Επίσης στη λατρεία αυτή περιλαμβάνεται ο σεβασμός των νεκρών και η προστασία από την «μαύρη μαγεία».

Μορφές και τύποι λατρείας

Η Αφρικανική λατρεία έχει πάρα πολλές μορφές. Η ποικιλία που υπάρχει είναι αδιαμφισβήτητα ευρεία και διαχρονική . **Είδη τελετών λατρείας :**

❧ **Διαβατήριες τελετές** (όταν το άτομο περνά από ένα στάδιο σε ένα άλλο , π.χ. γέννηση , εφηβεία , γάμος και θάνατος) .

❧ **Τελετές μύησης , κάθαρσης , ικεσίας , εξιλέωσης , ανάμνησης , επανάληψης κάποιας μυθικής πράξης** (π.χ. δημιουργία του κόσμου) προσφοράς και θυσίας .

*Οι προσφορές (π.χ. τροφής) και οι θυσίες (π.χ. κάποιου ζώου) αποτελούν τις κύριες μορφές έκφρασης της λατρείας τούτης .

Που γινόταν η λατρεία

- ✧ Γίνεται κοντά στον τόπο όπου κατοικούν τα πνεύματα.
- ✧ Σε κάποιες περιπτώσεις είναι κάτω από ένα δένδρο (πνεύμα που κατοικεί σε αυτό), κοντά σε ποτάμι (το πνεύμα του ποταμού) ή σε τάφους των προγόνων.

Η επιρροή της λατρείας στην καθημερινή ζωή

- ✧ Η λατρεία συγκεκριμένων περιοχών καθόρισε τις καλλιεργήσιμες και μη εκτάσεις, το χρόνο της καλλιέργειας, τη χρήση ή μη φωτιάς.
- ✧ Επηρέασε επίσης και την κοινωνική οργάνωση. Ανέπτυξε δεσμούς (λ.χ. λατρεία ίδιας θεότητας) μεταξύ φυλών και καθόριζε τον τόπο κατοικίας τους.

Οι αφρικανικές θρησκείες σήμερα

- ❧ Σήμερα η επιβολή του δυτικού τρόπου ζωής ως κοινωνική τάση έχει επηρεάσει τον αφρικανικό τρόπο ζωής και την αφρικανική λατρεία.
- ❧ Το ίδιο έχει κάνει και η συνύπαρξη των αφρικανικών θρησκευμάτων με τα δύο μεγάλα θρησκευτά, τον Χριστιανισμό και τον Ισλαμισμό.
- ❧ Συνεχώς, όμως, δημιουργούνται και νέα παραδοσιακά αφρικανικά θρησκευτά.

Quiz

✎ http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-B126/498/3245,13192/extras/Html/Excercise_28_eisag_en28_Quiz_popup.htm

Βιβλιογραφία

- ✓ http://albanaki.blogspot.gr/2013/11/blog-post_840.html
- ✓ http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CE%B1%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82#.CE.A3.CE.B1.CE.BC.CE.B1.CE.BD.CE.B9.CE.BA.CE.AE_.CE.AD.CE.BA.CF.83.CF.84.CE.B1.CF.83.CE.B7
- ✓ <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%88%CE%BA%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%B7>
- ✓ <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%BF%CF%85%CE%BD%CF%84%CE%BF%CF%8D>

Σας ευχαριστούμε για την
προσοχή σας!!!

Φωτογραφίες από το βιβλίο: Ίχνη από την
αναζήτηση του υπερβατικού, του Αρχ.
Αλβανίας Αναστασίου Γιαννουλάτου
(καθηγ. Θρησκευολογίας), Εκδ. Ακρίτας,
Αθήνα 2005

Επιμέλεια Κυριάκος Κισκηρέας

Ιερέας και σαμάνος

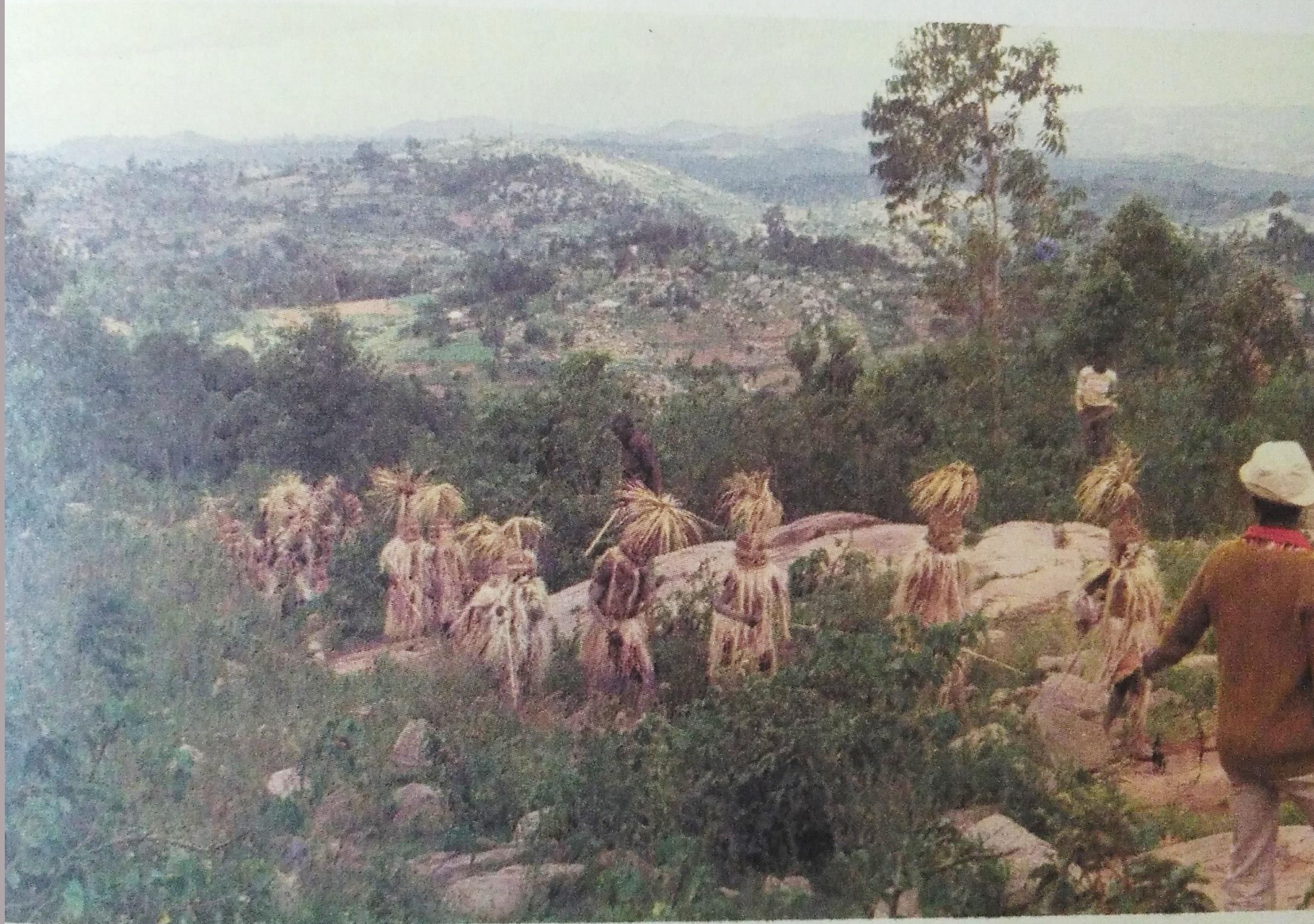

Αφρικανικές
μάσκες

Φάσεις από τελετουργίες μυήσεως στην έφηβεία.
Φυλή Μπαλούγια, Δ. Κένυα (Φωτ. †Α.Γ., 1985).

Στόν ιερό βασιλικό χῶρο: Ἀπότιση λατρευτικοῦ σεβασμοῦ στόν Μουκά-
μα (ιεροβασιλέα). Οὐγκάντα, μέσα 20οῦ αἰ. (Φωτ. συλλογή †Α.Γ.).

είσοδη της είναι συγκεντρωτική και ο επικεφαλής της ονομάζεται «Χαλίφης-Μεσσίας». Με την ιεραποστολική δραστηριότητά της διαδόθηκε σε πολλά μέρη του κόσμου,

μωάμεθ και πολλές μονογραφίες με τις αρχές του Ισλάμ. Το μεγαλύτερο ιεραποστολικό της κέντρο στην Ευρώπη είναι το τέμενος Woking στο Λονδίνο με την ομώνυμη τζαμί.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: S. Lavan, *The Ahmadi Movement*: New Delhi 1974. S. E. I. Ahmadiyya: *Encyclopedia of Religion* 1(1978).

ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΑ

131

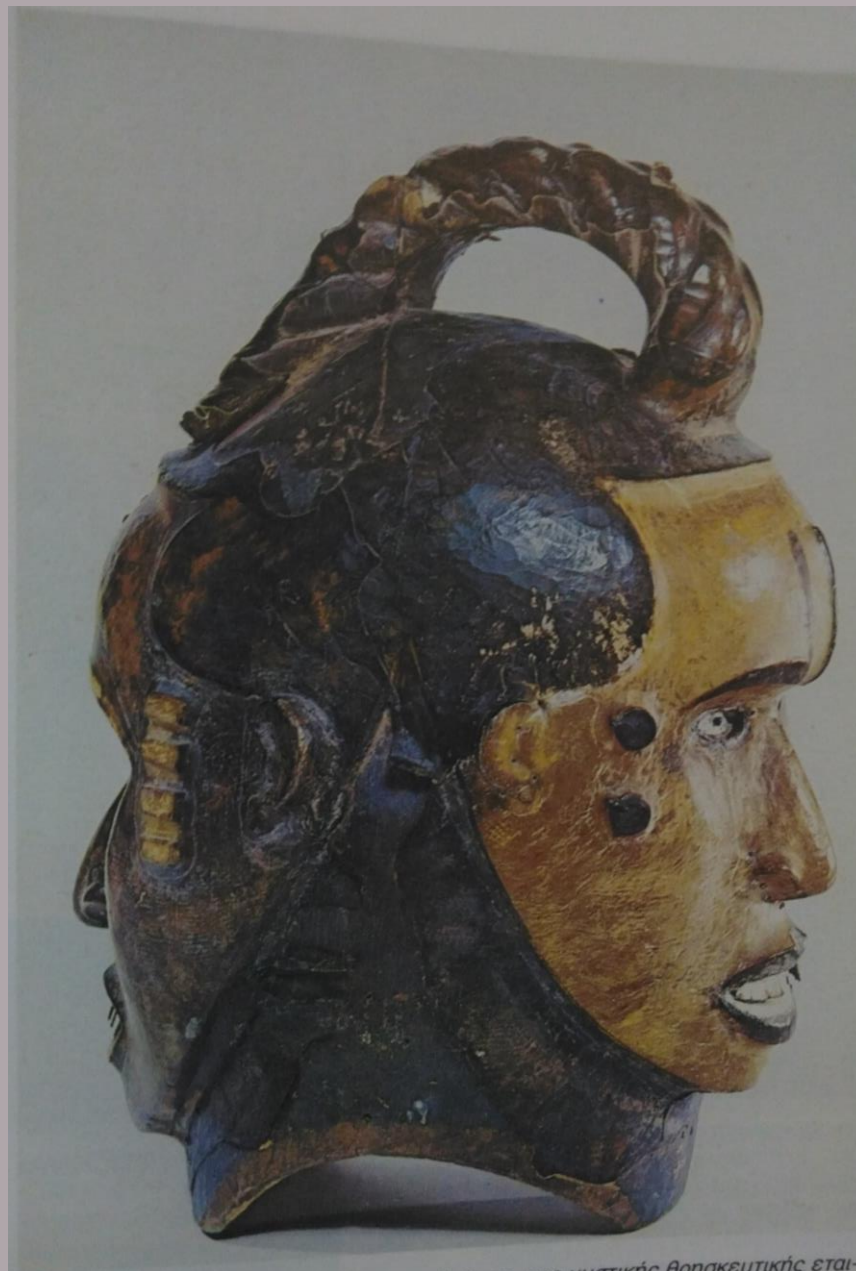
ΛΑΤΡΕΙΑ

Ίερατεΐα

Τά αφρικανικά ιερατεΐα παρουσιάζουν ποικιλία ανάλογη μ

Το κουλουριασμένο φίδι, ιερό σύμβολο της αιωνιότητας, καταβροχθίζεται από ένα πτηνό. Τελετουργική μάσκα της φυλής Γιορούμπα της Νιγηρίας με την παράσταση θέματος που συναντάται και σε άλλα μέρη του κόσμου, όπως στη Σκανδιναβία, στην Ινδία και στην Αμερική (Παρίσι, Μουσείο του Ανθρώπου).

Τελετουργική μάσκα με δερμάτινη επένδυση, της μυστικής θρησκευτικής εταιρείας Έκπε ή Έγκμπο της ανατολικής Νιγηρίας. Το φωτεινό γυναικείο πρόσωπο θεωρείται ότι απευθύνεται προς το μέλλον, ενώ η σκοτεινή ανδρική όψη συμβολίζει τους νεκρούς προγόνους (Λονδίνο, Βρετανικό Μουσείο).